

30/11/2012

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Θέμα: Παραβίαση της νομοθεσίας συνιστά η κατασκευή του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) Δυτικής Αιγιάλειας στη θέση «Παπανικολού».

1. Με την υπ' αριθ 6701/17-10-2003 απόφαση του γενικού γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την κατασκευή, λειτουργία και επανένταξη του Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) Δυτικής Αιγιάλειας στη θέση «Παπανικολού». Σήμερα, δέκα περίπου χρόνια μετά την έγκριση της ως άνω αποφάσεως και ενώ έχει θεσπιστεί νέα περιβαλλοντική νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία δεν επιτρέπεται η κατασκευή ΧΥΤΑ ως του μοναδικού τρόπου διαχείρισης των απορριμμάτων, οι αρμόδιες αρχές προχωρούν στην κατασκευή του ΧΥΤΑ ως του μοναδικού τρόπου διαχείρισης των απορριμμάτων. Σύμφωνα με την εγκριθείσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, ο ΧΥΤΑ που κατασκευάζεται είναι δυναμικότητας 19.000 t/κατ' έτος. Αυτό σημαίνει ότι ο δημιουργούμενος χώρος ταφής είναι τέτοιων διαστάσεων ώστε να υπερκαλύπτει τη συνολική παραγόμενη ποσότητα απορριμμάτων στην περιοχή, της οποίας ο πληθυσμός είναι περί τις 55.000 κάτοικοι. Με άλλα λόγια, ο υπό κατασκευή ΧΥΤΑ θα δέχεται το σύνολο των παραγόμενων απορριμμάτων σε σύμμεκτη μορφή.

Όπως είναι γνωστό, η νέα νομοθεσία (οδηγία 2008/98/ΕΚ η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το ν. 4042/2012) επιβάλλει ιεράρχηση των τρόπων διαχείρισης των απορριμμάτων. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 4 της ως άνω οδηγίας προβλέπεται ότι τα κράτη-μέλη οφείλουν να διαχειρίζονται τα απόβλητα ακολουθώντας, ως τάξη προτεραιότητας, την εξής ιεράρχηση: α) την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, β)

την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας και ε) τη διάθεση-υγειονομική ταφή. Παρατηρούμε ότι την τελευταία θέση στην ιεράρχηση την έχει η διάθεση, δηλαδή η υγειονομική ταφή. Στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK ορίζεται ότι τα κράτη-μέλη καταρτίζουν σχέδια διαχείρισης στα οποία, μεταξύ των άλλων, περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις διάθεσης-υγειονομικής ταφής των αποβλήτων, σύμφωνα με την παραπάνω ιεράρχηση. Αυτό σημαίνει ότι η κατασκευή ΧΥΤΑ είναι η τελευταία επιλογή.

Παράλληλα, το άρθρο 11 της ίδιας οδηγίας προβλέπει ότι τα κράτη-μέλη είναι υποχρεωμένα να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτευχθεί, μεταξύ των άλλων, ο εξής στόχος: έως το 2020 η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών αποβλήτων να αυξηθεί κατ' ελάχιστον στο 50% ως προς το συνολικό βάρος. Περαιτέρω, η οδηγία 1999/31/EK για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων προβλέπει στο άρθρο 5 ότι τα κράτη-μέλη υποχρεούνται, μέσω ιδίως της ανακύκλωσης, λιπασματοποίησης, παραγωγής βιομεθανίου ή ανάκτησης ενέργειας να επιτύχουν: α) μέχρι το 2006, το αργότερο, τα βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής να μειωθούν στο 75% της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων που είχαν παραχθεί το 1995. β) Μέχρι το 2009, το αργότερο, τα βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής να μειωθούν στο 50% της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων που είχαν παραχθεί το 1995. γ) Μέχρι το 2016, το αργότερο, τα βιοαποδομήσιμα αστικά απόβλητα που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής να μειωθούν στο 35% της συνολικής (κατά βάρος) ποσότητας των βιοαποδομήσιμων που είχαν παραχθεί το 1995.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ότι η Ελλάδα είναι μεταξύ των κρατών-μελών όπου παρουσιάζονται τα μεγαλύτερα κενά στην εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τα απόβλητα, μάλιστα κατέχει τη θλιβερή πρωτιά (βλ. Δελτίο Τύπου της Επιτροπής, 7-8-2012). Ο λόγος, σύμφωνα με την ανακοίνωση, είναι ότι ο μόνος – σχεδόν – τρόπος διαχείρισης των αποβλήτων στη χώρα είναι η υγειονομική ταφή που είναι η χειρότερη επιλογή (βλ. European Commission, Screening of waste management performance of EU member states, Brussels, 2/7/2012, σελ. 2). Στην ίδια ανακοίνωση τονίζεται ότι τα κράτη-μέλη τα οποία θα συνεχίσουν να έχουν την ίδια διαχείριση των απορριμμάτων, δηλαδή την κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑ, θα

αποκλειστούν από τα χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το χρονικό διάστημα 2014-2020.

Με την υπ' αριθμ. 141/28-8-2012 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας ορίστηκε ότι θα υπογραφεί προγραμματική σύμβαση του άρθρου 22 του Ν.3614/2007 μεταξύ της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος, του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης ΠΔΕ και του Αναγκαστικού Συνδέσμου Διαχείρισης Αποβλήτων Τρίτης Διαχειριστικής Ενότητας. Πράγματι, υπεγράφη η ανωτέρω σύμβαση με την οποία ορίζεται ότι το έργο ΧΥΤΑ Παπανικολού αξίας 5.500.000 ευρώ θα ενταχθεί στο μεγαλύτερο μέρος του στο ΕΣΠΑ, ελλείψει κονδυλίων του ΠΔΕ.

Εν όψει των όσων εκτέθηκαν παραπάνω, ερωτάται ο υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής:

Επειδή στην περίπτωση της κατασκευής του ΧΥΤΑ στη θέση Παπανικολού στην περιοχή της Δυτικής Αιγιάλειας α) δεν ακολουθείται η ιεράρχηση που προβλέπει το άρθρο 4 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, με αποτέλεσμα η τελευταία επιλογή να ορίζεται ως πρώτη και, συνεπώς, υπάρχει παραβίαση των άρθρων 16, 28 και 4 της ίδιας οδηγίας και β) παραβιάζεται το άρθρο 5 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ, όπως αναλύεται ανωτέρω, τι προτίθεστε να πράξετε για να αποκατασταθεί η νομιμότητα;

Επίσης, ερωτάται ο υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων:

Δεδομένης της προειδοποίησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι τα κράτη-μέλη τα οποία θα συνεχίσουν να έχουν την ίδια διαχείριση των απορριμμάτων, δηλαδή την κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑ, θα αποκλειστούν από τα χρηματοδοτικά εργαλεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το χρονικό διάστημα 2014-2020, ερωτάσθε εάν το έργο της κατασκευής του επίδικου ΧΥΤΑ θα ενταχθεί στο ΕΣΠΑ.

Οι ερωτώντες βουλευτές

Βασίλης Χατζηλάμπρου

Μαρία Κανελλοπούλου